

20/328

620
16.10.2018

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Yargı bağımsızlığını ortadan kaldırmaya yönelik uygulamaların araştırılması, demokrasinin geliştirilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, Meclis İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve talep ederiz.

Fatma KURTULAN
HDP Grup Başkanvekili
Mersin Milletvekili

Ayhan BİLGİN
HDP Grup Başkanvekili
Kars Milletvekili

GEREKÇE

Yargı bağımsızlığı hukuk devletinin vazgeçilmez temel ilkesidir. Bu anlamda, yargı bağımsızlığı anayasal güvence altına alınmıştır ve bu ilkenin savunulması TBMM'nin en önemli görevleri arasındadır. Son yıllarda kamuoyunda yargının bağımsız karar almadığı yönünde kuvvetli şüphe bulunmaktadır.

Özellikle toplumsal olaylarda alınan kararlarda yargının cezasızlık politikası, toplum vicdanında yaralara sebep olmaktadır. Özellikle 1990'lı yıllarda gerçekleşen binlerce faili meçhul cinayete rağmen bir elin parmaklarını geçemeyecek kadar az sayıda olan davalar son dönemlerde tek tek beraat kararlarıyla sonuçlanmaktadır. Son olarak Kulp'taki 11 köylünün öldürülmesi olayına ilişkin 2004 yılında Meclis İnsan Hakları İnceleme Komisyonu tarafından "olayın Tuğgeneral Yavuz Ertürk komutasındaki operasyon sırasında gerçekleştiğinin anlaşıldığı" şeklindeki rapora rağmen, son duruşmada "Sanık Yavuz Ertürk'e 'cürüm işlemek için teşekkül oluşturmak suçunun 7 yıl 6 aylık zamanaşımı süresine tabi olduğu gerekçesiyle düşmesine ve 11 kişiyi öldürme suçlamasıyla ilgili de "cezalandırılmasına yeterli, şüpheden uzak kesin ve inandırıcı delil elde edilemediğinden" beraat kararı vermiştir.

Bu tür davalar her türlü cinayete bulaşmış, insanlığa karşı suç işleyen ve katliamlar yapan sanıkların yargılandığı davalardır. Bu davalardan çıkan karar, suç örgütlerinin aklandığı, toplum önünde bu örgütlerle gerçek anlamda hesaplaşılmadığı algısı yaratmaktadır.

Yine son dönemde kamuoyunda rahip Brunson davası olarak bilinen yargılama, uluslararası camiada polemik konusu olmuştur. Brunson'un tutuksuz yargılanmasına karar verilmesinin ardından ABD Başkanı Trump, "Herhangi bir anlaşma yapmadık. Ben rehinelere için anlaşma yapmam. Uzun süre müzakere ettik, kesinlikle fidye ödemeyeceğimizi söyledik" şeklinde beyanda bulunmuştur. Bu beyanlar, bağımsız yargıya olan güveni gittikçe azaltmıştır.

Son yıllarda yargının bağımsız ayağı olan savunmaya karşı pek çok operasyon yapılmıştır. 15.09.2018 tarihinde sabah saatlerinde serbest kalan avukatlar hakkında, üzerinden 12 saat geçmeden, aynı mahkeme heyeti tarafından, tekrar tutuklama emri çıkartılmıştır. Mesleki faaliyetleri sebebiyle yargılanan avukatlar, avukatları olmaksızın, tefhim yapılmadan, zor gücüyle beyanları dahi alınmadan tekrar tutuklanmışlardır.

Tutuklama gerekçesi olarak sunulan savcının itirazı müessesesi 696 sayılı OHAL KHK'sinin 93. maddesiyle, CMK'nın 104/2 maddesindeki "Şüpheli veya sanığın tutukluluk hâlinin devamına veya salıverilmesine hâkim veya mahkemece karar verilir. Ret kararına itiraz edilebilir" ifadesindeki "ret kararına" ibaresi, "bu kararlara" olarak değiştirilmesi ve meclisten geçirilerek yasalaştırılması hükmüne dayandırılmıştır.

Anayasaya açıkça aykırı olan bu müessese ile "yargılamanın mahkemece yapıldığı" ilkesi askıya alınmış, cumhuriyet savcıları eli ile mahkemeler üzerinde baskı kurma yasalaştırılmıştır.

Yine 3. Havalimanı'nda hakları ve insanca çalışma koşulları için eylem yapan 34 işçi hukuki dayanaktan uzak gerekçelerle tutuklanmıştır. Yine son bir haftada yaklaşık 850 kişi gözaltına alınmış ve özellikle partimiz üye ve yöneticilerinin de yer aldığı gözaltıların gerekçesi olarak 'olası eylemleri engellemek' gerekçe yapılmıştır. Hukukun üstünlüğünün ve demokrasinin var olduğu, yargı mekanizmasının doğru işlediği hiçbir ülkede bu tür bahanelerle insanlar gözaltına alınmaz veya yapmadıkları eylemler üzerinden siyasetçilere suç atfedilmez.

Bu hukuksuzluk karşısında HSK'nın re'sen ve derhal soruşturma yapması gerekmektedir. Siyasi iktidarın yargı mensuplarını atama, görevden alma, savcılara ve hâkimlere talimat verme, keyfi disiplin soruşturmaları gibi eylemleri doğrudan yargı bağımsızlığına zarar vermektedir. Yargı üstündeki baskılar, hâkimlerin karar verme eğilimlerini değiştirmektedir.

TBMM'nin yargı bağımsızlığını ortadan kaldırmaya yönelik eylemlerinin araştırılması, demokrasimizin korunması için irade göstermesi gerekmektedir. Bu sebeple bir Meclis Araştırması açılmasını talep ediyoruz.